

*Pilot project "Support measures for small-scale fishing"
Agreement number MARE/2014/04 - SI.723954*

*"Actions aimed to enhance the participatory role of
Mediterranean small-scale fishing in the decision making and
advisory processes at national and EU level"*

Detaljno izvješće o skupovima posvećenima studijama slučaja

U danima 18., 19. i 20. listopada održana su tri seminara/završna skupa otvorena za sudjelovanje ribara predviđenih projektom ArtFishMed u okviru tri studije slučaja: u Veneciji u Italiji, Izoli u Sloveniji i Poreču u Hrvatskoj.

U svaku od radionica pozvani su ribari iz limitrofnih ribarskih flota, koje su prethodnih mjeseci kontaktirali i senzibilizirali voditelji svake studije slučaja, koji su ih često sami intervjuirali. Na sva tri susreta je poticano i zajamčeno i sudjelovanje zastupnika koji su došli iz država obuhvaćenih istraživanjem. Događalo se sljedeće: u slučaju skupa održanog u Veneciji, osim ribara iz Chioggie bili su prisutni predstavnici flota iz Izole (Slovenija) i Poreča (Hrvatska), kao što je i na susretu u Izoli i Poreču, osim lokalnih ribara bila prisutna i nekolicina talijanskih ribara iz gradova Chioggia ili Caorle, i iz flote koja je svaki put pripadala drugoj državi koja graniči s onom u kojoj se susret i održao.

U stvari, glavna svrha tih skupova bila je da se zajedno s djelatnicima tog sektora, dubinski analizira predmet projekta (sudjelovanje u upravljanju i zastupanju sektorskih djelatnika malog ribolova) na lokalnoj razini, a prije svega da se potakne uspoređivanje i razmjena iskustava i mišljenja sudionika obuhvaćenih ribarskih flota, pažljivo odabranih u fazi razrade projekta, budući da su one međusobno limitrofne. Tijekom pojedinačnih susreta namjeravalo se potaknuti i testirati običnu raspravu o višestrukim aspektima i problemima koji proizlaze iz glavne, prethodno navedene teme, baš s ciljem da se potakne i međusobna razmjena iskustava i mišljenja ribara koji dolazi iz različitih uključenih država (kako bi se to omogućilo bila je zajamčeno pružanje neprekidne usluge simultanog prijevoda na jezicima pojedinih zemalja).

Nakon registriranja sudionika i pozdrava dobrodošlice predstavnika lokalnih tijela vlasti, prije svega je na sva tri lokaliteta koordinator projekta Simone Serra održao prezentaciju čija je zadaća bila da uvodno ilustrira, osim glavnih ciljeva projekta, razne aktivnosti predviđene u četiri sljedeće operative faze:

1. popisivanje postojećih zastupničkih organizacija u ribolovnom sektoru;
2. istraživanje namijenjeno katalogiziranju razine zastupanja unutar Savjetodavnog vijeća za Sredozemlje (MEDAC);
3. slučajevi studije čiji je cilj na lokalnoj razini produbiti znanja i uključenost ribara i njihovih organizacija;
4. stvaranje društvene mreže za mali ribolov (putem web portala).

Na svakom od seminara su prezentirani, uvijek od strane koordinatora projekta, rezultati proizašli iz preliminarno provedenog istraživanja putem upitnika koje je ribarima na njihovim radnim mjestima (ribolovnim lukama i mjestima za iskrcaj ulova) podijelilo odgovorno osoblje nadležno za predmetne studije slučajeva; konačna svrha tog istraživanja bila je preliminarno istražiti kako sami djelatnici doživljavaju razne aspekte i implikacije koje proizlaze iz glavne predmetne teme projekta.

Izlaganje odgovora dobivenih od djelatnika na raznim lokalitetima koji su bili predmet istraživanja detaljno su ilustrirani putem grafikona koji su mogli prikazivati postotke pojedinih odgovora dobivenih na pitanja većeg značaja (na koja postoji poveznica s istim grafikonima koji su isto tako objavljeni na drugom odjeljku web-mjesta). Rezultati proizašli iz odgovora dobivenih od djelatnika sačinjavali su i početnu osnovu za raspravu vođenu u drugom dijelu susreta unutar suženih radnih skupina, koje su se sastojale prvenstveno od samih ribara koji su sudjelovali na pojedinim susretima.

Dakle, uvijek na sve tri lokacije, pod vodstvom glavne tajnice Rosa Caggiano, održana je prezentacija o karakteristikama i radu koji obavlja MEDAC koji, osim što je partner projekta, ima među svojim ciljevima i taj da se djelatnicima u tom sektoru zajamči zastupanje pa je time i organizam koji može dobiti stratešku važnost za porast zastupljenosti djelatnika. Strukturiranje regionalnog organizma i njegove prioritetne zadaće navedene su u sažetom obliku, baš kao i kompozicija onog što se tiče pridruženih partera, baš s ciljem naglašavanja uloge koju isti organizam može i mora igrati i u smislu zastupanja odjela malog tradicionalnog ribolova, posebice u odnosu na institucije EU koje su utvrdile i potaknule njihovo osnivanje.

Uvijek u kontekstu izlaganja pod paskom predstavnika Savjetodavnog vijeća za Sredozemlje (MEDAC) ilustriran je posao odrađen u kontekstu projekta ArtFishMed sa specifičnom referencom na temu malog tradicionalnog ribolova: stručna suradnica Marzia Piron, koja je dobila specifično zaduženje u okviru projekta, proučila je sve dokumente koje je proizveo regionalni organizam, s ciljem da istraži koliko se vodilo računa o specifičnim interesima i zastupanju segmenta malog ribolova, kako u zapisnicima susreta tako i u službeno proizvedenim dokumentima, te da analizira specifične teme obrađene i rasvijetljene tijekom rada koji je obavilo Savjetodavno vijeće za Sredozemlje (MEDAC).

Nakon toga, po završetku prezentacija i nakon kratke pauze za kavu, tijekom koje je bilo moguće jedan dio stolica koje su se nalazile u auli složiti u polukrug, tako da bi se prisutnim sudionicima omogućio lakši međusobni razgovor, započinje rad u grupi, koji je bio središnji trenutak susreta; on se je u stvari odvijao prema vlastitim modalitetima *uzajamnog učenja*, njegova je svrha bila da potiče stvarno suočavanje sudionika i stvaranje barem na razini regije Gornjeg Jadrana prvu mrežu djelatnika u predmetnom sektoru.

Broj obuhvaćenih sudionika, zahvaljujući radu voditelja pojedinih studija slučajeva zaduženih od strane koordinacije projekta za pripremu tri seminara, na sva tri seminara premašio je kako se je i priželjkivalo u organizacijskoj fazi, 20 jedinica, brojku veću od 50% ukupnog broja sudionika na pojedinim seminarima (kojih je, uzevši u obzir i predstavnike uprava te zainteresirane istraživače ovog sektora bilo je čak 36 u Veneciji, 44 u Izoli, 36 u Poreču); to je omogućilo da se upravo među ribarima održi plodna i aktivna rasprava.

Grupnu raspravu na sva tri seminara pokrenuo je pomagač, čija je zadaća bila davanje poticaja samoj raspravi i usmjeravanje rasprave prema specifičnoj temi projekta svaki put kada su se zahtjevi koje su iznosili sektorski djelatnici bavili tek sporednim temama. Rasprava se vodila u slobodnom obliku te je zbog toga i ostavljen slobodan prostor za sva razmišljanja koja su navodili djelatnici, počevši od tema i od upita s kojima su se suočili i koje su istražili putem upitnika.

Tako na primjer u radionici u **Veneciji**, rasprava je započela baš od prvih pitanja u upitniku, čiji je cilj bio da se istraži sud i percepcija o prikladnosti oblika zadružnog poduzeća kako bi se poduprli profesionalne potrebe pripadnika sektora, te o prosudbi o korisnosti udruga u toj kategoriji, kako lokalnih tako i nacionalnih, s ciljem što boljeg zastupanja njihovih interesa.

Postavljeno pitanje, izvan specifičnog profila koji se pojavio u odnosu na zadružno poduzeće, koje je bilo kao ekskluzivno talijansko iskustvo u potpunosti nepostojeće u ostalim obuhvaćenim zemljama, služilo je kao početna točka na kojoj su se pojavile različiti stavovi i doživljaj teme prisutnih ribara kojom se projekt bavi.

Tako je primjerice, ribar iz grada Caorle intervenirao kako bi ustvrdio da u udrugama nije baš jednostavno baviti se temama upravljanja malim ribolovom, jer taj odjel ima manju ekonomsku moć u odnosu na ostale odjele profesionalnog ribolova, ali odmah nakon toga je dodao da možda i među ribarima raznih ribarskih flota postoji nedostatak interesa za zajedničkim radom.

Jedan hrvatski ribar govorio je baš o postojećim razlikama na području upravljanja koje postoje među raznim zemljama sa zajedničkom granicom i uvijek referirajući se na hrvatsku stvarnost, dodao je usporedbu s prošlošću, tvrdeći da su u vrijeme njegova oca, zakoni u Hrvatskoj bili formulirani na regionalnoj, a ne na centraliziranoj razini, zaključivši da bi ta razina danas još više odgovarala realnom zastupanju zahtjeva kategorije.

Istom temom, na geografskoj i institucionalnoj razini prikladnijoj za zastupanje zahtjeva malog ribolova, jednom od središnjih tema na području prioritetnog predmeta projekta, pozabavili su se i mnogi drugi ribari.

U svakom slučaju, najveći dio izlaganja naglasio je snažnu potrebu za zajedničkim pravilima i jednaku nuždu za inicijativama kako bi se zajamčilo efektivno poštovanje. Osim toga, tijekom cijele rasprave postalo je vidljivo da se među djelatnicima pojavila rastuća svijest o potrebama i prednostima zakonske regulacije aktivnosti iskorištavanja resursa, na temelju pravila koja su zajednička i koja svi dijele, barem kad je riječ o cijelom geografskom području Gornjeg Jadrana. S te točke gledišta, ponašanje djelatnika u odnosu na pravila izgleda obilježeno snažno razvijenom svijesti o problemima koji su svojstveni upravljanju sektorom, a iz toga proizlazi i velika pozornost koja se posvećuje pitanju sudjelovanja i zastupanja pa stoga i pozornost koja se proširila na predmetnu temu cijelog projekta, osim na pojedine susrete.

Tijekom rasprave se kod djela djelatnika neprestano stvarao dojam o odlučujućoj važnosti sudjelovanja s ciljem pristupanja mjestima i mehanizmima upravljanja i o tome da postoji raširena svijest o koristi od uspješnog izlaganja i izravnog objašnjavanja svakodnevnih problema svojstvenih njihovoj djelatnosti, s ciljem učinkovitog utjecanja na procese odlučivanja. Stoga se je u zaključku pokazalo da se na svim razinama pozornost općenito posvećuje načinima sudjelovanja i utjecanja u svojstvu djelatnika sektora na procese odlučivanja.

Ostale, još određenije teme i posebni problemi koje sudionici doživljavaju više važnima, razmišljajući o zastupanju i upravljanju malim ribolovom, mogu se svesti na sljedeće: manji značaj malog ribolova u odnosu na ostale segmente ribarskog sektora; pronalaženje najprikladnije institucionalne razine; potreba za zajedničkim pravilima i kontrole njihova poštovanja; postojanje velikog sukoba s jahtarenjem čiji je cilj rekreativni ribolov; prevelika birokracija potrebna za poštivanje sve složenijih normi; korisnost eventualnog ustanovljenja regionalnog ili lokalnog konzorcija, što bi moglo pridonijeti većem dijeljenju zajedničkih pravila među ribarima; prilika za pokretanje procesa samokontrole koji uključuju i same ribolovne djelatnike.

U kontekstu rasprave o temama koje su najviše specifične i o najakutnijim problemima, čak i u više navrata se pojavila rastuća svijest o važnosti koju bi MEDAC mogao poprimiti, upravo u skladu s njegovom prirodom savjetodavnog organa EU, predviđenog da prikuplja dojmove zainteresiranih strana o pravilima i mjerama upravljanja; premda je s više strana istaknuto da u njemu još uvijek postoji praznina kad je riječ o zastupanju malog ribolova.

Naposljetku se je putem raznih izlaganja pokazalo da je zastupanje dvosmjernan proces, ako se provodi na prikladan način, koji omogućava da se od djelatnika prikupljaju informacije, ali i da se u djelatnicima nekog sektora ponovno vraćaju informacije o tome što su odredili donositelji odluka.

Susret u Veneciji završen je nizom kratkih izlaganja pod paskom predstavnika institucija i prisutnih istraživača koji su jednim dijelom pokušali odgovoriti na neka od pitanja i na sumnje koje su izrazili ribari, među kojima se naročito sjećamo izlaganje Saše Rajčevića (istraživača ISPRA), jer je pridodao važne poticaje za razmišljanje, što se je nastavilo i na sljedećim susretima: u sažetom obliku se navodi ono što je izloženo na regionalnoj konferenciji o ribarstvu FAO (CGPM - Glavno vijeće za ribarstvo Sredozemlja) o zajedničkom upravljanju, održanoj u Alžiru između 7. i 9. ožujka 2016. Poseban naglasak stavljen je na osobite karakteristike procesa zajedničkog upravljanja, koji se temelji upravo na njegovoj naravi procesa suradnje i sudjelovanja otvoren različitim viđenjima i zainteresiranim stranama (npr. istraživačkim institutima i slično); govoreći o tome, naglašeno je da se jednostavne konzultacije ne smatraju zajedničkim upravljanjem, ali je potrebno definirati kakvo je upravljanje kome povjereno, a temelji se na uspostavi istinskih teritorijalnih prava na upotrebu. To znači da ribari koji si uzimaju pravo upravljati resursima nekog određenog područja, na sebe preuzimaju i odgovornosti (npr. praćenje, kontrolu itd.).

Zbog toga je takvo izlaganje uvelo dodatno razmišljanje o tome kako je za sudjelovanje u procesima odlučivanja potrebno označiti neki put i strukturirati ga kako bi se mogla razviti efektivna suradnja s upravama i istraživanjem na raznim razinama (lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i općenitije međunarodnoj).

Naposljetku je zaključno izlaganje imala predstavnica glavne uprave za pomorstvo i ribarstvo DG MARE, Evangelia Georgitsi, koja je podsjetila na sljedeće: ArtFISHMed je jedan od 8 projekata koji se odnose na mali ribolov u europskim morima, a koje je financirala EU. To je poseban projekt kojim se ribare nastoji upoznati s mogućnošću sudjelovanja u procesima odlučivanja, čak i putem Savjetodavnog vijeća za Sredozemlje (MEDAC); Europskoj komisiji potrebno je da poznaje potrebe, zahtjeve i ideje zaposlenika u malom ribolovu o tome kako se sve njih može pokrenuti; na web-mjestu Savjetodavnog vijeća za Sredozemlje (MEDAC) mogu se pronaći mišljenja koja je MEDAC na tu temu i ribari mogu braniti svoje projekte putem tog kanala, omogućujući Komisiji da ih uzme u obzir.

Shema prethodno opisanog susreta, a to se posebice tiče prvog skupa koji se je održao u Veneciji zatim je ponovljena i tijekom druga dva susreta (na onom u Izoli u Sloveniji i onom u Poreču u Hrvatskoj).

Susret koji se je održao u **Izoli** 19. listopada otvorio je voditelj slovenske studije slučaja koji je gotovo odmah prepustio riječ predstavniku slovenskog Ministarstva radi iskazivanja institucionalne dobrodošlice koji je podsjetio na to kako je obalni ribolov temeljna grana za slovensko gospodarstvo, bilo s brojčane točke gledišta, bilo po svojoj naravi koja se temelji na pojedinom

ribaru i njegovoj obitelji, a koja čuva povijesno nasljeđe tehnika prenošenih iz generacije u generaciju čija se bit odražava u korištenju tradicionalnih alata u mnoštvu održivih slučajeva.

Dakle, imali smo dva izlaganja koja su se odnosila na obavljani posao i na rezultate postignute u prvoj fazi projekta, već izvršene tijekom susreta u Veneciji i prethodno opisane u sintezi, a zatim je otvoren prostor za raspravu sudionika unutar grupe za razgovor i poslovanje, koja se je odvijala prema istoj metodologiji, premda je izbor bio taj da se diskusija pokrene počevši od pitanja drukčijeg od onih iz upitnika podijeljenog ribarima u prvoj fazi projekta.

Sučeljavanje ribara u ovom slučaju započinje od pitanja o mjestima i načinima koji su naprikladniji kako bi njihov glas došao do institucija i onih koji odlučuju.

Prvi koji su se javili za riječ podsjećaju da se razni problemi koji se tiču ribolovnog sektora rađaju upravo radi donošenja zakona bez uključivanja ribara u taj zakonodavni proces. Međutim, također i u ovom slučaju, iz različitih izlaganja proizlazi da postoje problemi koji su zajednički u sve tri države, te bi stoga veća povezanost djelatnika sektora iz različitih flota mogao pridonijeti suočavanju s takvim problemima kao i njihovom rješavanju.

Rasprava je i ovom prilikom imala mnogo sudionika i premda je često započinjala od pojedinačnih specifičnih problema, s njom se prepliće i suočava s temom zastupanja i njegovih različitih i mogućih oblika i mjesta, a također i zahvaljujući radu moderatora, dotiču se različiti aspekti glavne tematike sudjelovanja kao procesa kako bi se moglo utjecati na procese odlučivanja i na to da je ono od temeljnog značaja kako bi se zajmčila preraspodjela odgovarajućih pravila i zakonski regulirale ribolovne aktivnosti temeljene također i na efektivnim zahtjevima djelatnika sektora malog tradicionalnog ribolova.

Tom je prilikom rasprava djelatnika sektora i njihovih nacionalnih predstavnika u određenom trenutku poprimila prilično gorljive tonove, ali se prisustvuje konstruktivnoj raspravi koja se je zahvaljujući prisutnosti i izlaganjama ribara iz dviju susjednih zemalja brzo vratila na razmišljanja i prijedloge koji su usko povezani s premetnom temom susreta da bi se na kraju ustvrdilo da je potrebno obaviti još mnogo posla i da ga je potrebno odraditi zajedno, bilo kad je riječ o djelatnicima flota koje pripadaju različitim zemljama bilo u isto vrijeme uključivši ustanove i zainteresirane skupine.

Tako se i ovom prilikom razmišlja o važnosti određivanja razine zastupanja na koje se je potrebno ugledati, a s tim ciljem se dijeli i potreba za paralelnim valoriziranjem raznih razina zastupanja: bilo onog europskog, s obzirom na to da se mnogo odluka donosi u Bruxellesu, bilo onih na međurazini, budući da se s mnogim svakodnevnim problemima upravljanja sučeljavaju, a u mnogo slučajeva ih i usmjeravaju izravno nadležna nacionalna ministarstva. Naposljetku se primjećuje rašireno uvjerenje da bi bilo korisno razmišljati i u okvirima jadranskog okruga kao što je važno i kontekstualizirati probleme na razini Sredozemlja tako da ih se može prilagoditi njihovim specifičnostima. Uz to se i razmišlja o tome kako odgovarajuće zastupanje jamči dobivanje točnih informacija u prikladnom trenutku.

Na kraju, po završetku rasprave sektorskih djelatnika, i u ovom slučaju je održano zaključno izlaganje predstavnice Glavne uprave za pomorstvo i ribarstvo DG MARE, koja je ustvrdila da je među ciljevima koje je Glavna uprava stavila pred sebe ovim projektom, bila potreba da se na regionalnoj razini usporede djelatnici sektora malog ribolova, budući da oni proživljavaju zajedničke probleme i specifičnosti na regionalnoj razini za koje se mora naći način njihova prenošenja institucijama odgovornima za upravljanje. Ponovno krenuvši od raznih tema obrađenih tijekom rasprave (podsjetila je na to da se je primerice razgovaralo o sufinanciranju, o nelojalnoj

konkurenciji, o ribarima koji posедуju PDV ID broj, o nezakonitom ribolovu u zaštićenim područjima i cijenama vezova), zaključila je ustvrdivši da se radi o problemima koji ne ovise niti o EU, a ponekad niti o središnjoj vladi, ali će ih se ipak uvrstiti na popis prioriteta za koju se zalažu baš ribari koji prije svega moraju naći zajedničku osnovu, a do toga bi moglo ili bolje rečeno to bi se moralo dogoditi također i prije svega u okviru Savjetodavnog vijeća za Sredozemlje (MEDAC), kako bi se institucije informirale na strukturirani način.

Treći i zadnji susret, kako je ranije navedeno, dogodio se u **Poreču**, u Hrvatskoj, 20. listopada.

I on je otvoren uz pozdrav predstavnika hrvatskog Odbora za ribarstvo koji je sudionicima zahvalio na dolasku na sjednicu projekta ArtFISHMed; zatim su slijedile prezentacije projekta prethodno izložene i uz referencu na druge susrete, koje su i u ovom slučaju bile simultano prevedene s talijanskog na hrvatski i engleski.

Ovom prilikom je održana detaljna prezentacija o obavljenom poslom tijekom prve faze, osobito u Hrvatskoj pod paskom voditeljice, *focal point* specifične studije slučaja, Sanje Matić-Skoko, u kojem su ilustrirane i prijeđene etape koje su dovele do realizacije ovog završnog skupa, a koje su počele u svibnju 2016. kada su identificirani ciljevi projekta te kada je započela prva faza lokalizacije i identificiranja flota u kojima će se koncentrirati sam projekt.

Dakle čak i ovom prilikom je ostavljeno mjesta za raspravu i grupni rad prisutnih ribara koji je započeo s pitanjem već postavljenim u upitnicima, o tome koliko su ribari pripravnici raditi zajedno na predstavljanju zajedničkih projekata. S tom namjerom facilitator govornike pita smatraju li da postoji razina koja je prikladnija za razgovor o sudjelovanju i zastupanju ribara.

Izlaganja i u ovom slučaju počinju od pojedinih problema i od za granica koje sami sektorski djelatnici smatraju da ih je najteže prijeći na putu prema efektivnom zastupanju sektora i sudjelovanju u odlukama koje se tiču aktivnosti malog ribolova, ali dotiču i temu prilika; u stvari postaje vidljivo da ih mogu dobiti i sektorski djelatnici također i zbog politika EU, kao primjerice, putem fondova koji olakšavaju pokretanje integrativnih aktivnosti poput ribolovnog turizma, u čijem se slučaju svjedoči pravoj razmjeni iskustava i informacija u kojoj sudjeluju ribari raznih zastupljenih zemalja.

Saževši ono što je rečeno tijekom cijelog susreta, vrijedi upamtiti sljedeće:

- važnost smanjenja europskih propisa koji se odnose na lokalne osobitosti npr. na razini Jadrana, ali primajući signale koji ističu važnost koju Komisija daje malom ribolovu i lokalnim tvrtkama;
- postojanje normativnih razlika među raznim zemljama s obzirom na integrativne aktivnosti kao što je na primjer ribolovni turizam koje bi se trebale efektivno nadilaziti;
- korisnost uspoređivanja i susreta ribara susjednih zemalja koji bi djelujući zajednički u središte zanimanja mogli odrediti koje zahtjeve mogu podnositi zajedno;
- neprekidno postojanje problema sukoba s drugim djelatnostima, kako bi ih se nadišlo, zastupanje dobiva fundamentalni značaj.

I u ovom slučaju prije kraja susreta zakratko je intervenirao predstavnik EU, koji je ponovio da iako je nekom ribaru objektivno teže sudjelovati u procesima odlučivanja, uz poštovanje primjerice velikih brodovlasnika, upravo će djelatnici na području tradicionalnog ribolova biti ti koji će pronaći sjedišta i načine kako bi se čuo njihov glas, jer su jedini koji istinski poznaju svoje probleme. Nažalost, također i zato što u istim uredima EU radi malo ljudi, dakle potrebno je pronaći način za

dobro predstavljanje svojih problema i pravilno prenošenje informacija. S tom je svrhom potrebno i u materijalnom smislu pronaći vremena koje će se tome posvetiti, iako uz svijest o tome da se radi o iznimnom naporu za one koji se svakodnevno suočavaju s brojnim teškoćama tijekom svoje radne aktivnosti, kako bi se njihovi vlastiti stavovi mogli zastupati u Europi. I zaključuje podsjetivši da su ribari malog ribolova prepoznati kao održivi ribari, te je njihovo preživljavanje važno i zbog toga.

Na kraju, Simone Serra zaključuje rekavši da je važno konstatirati da se na zakonodavnoj razini EU mali ribolov sve više spominje, čak i u kontekstu potencijalnog financiranja. I iznova upućuje poziv ribarima da se zbiju i da postignu dogovor zauzimajući iste stavove na temama koje su im zajedničke. Mali ribolov na Sredozemlju sačinjava 80% plovila. Ono što se je dogodilo ovih dana na susretima je važno: kako predstavnici ministarstva tako i predstavnik Komisije mogli su izravno čuti što su im ribari željeli reći.